

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

Циклова комісія професійної та практичної підготовки відділення «Сестринська справа»



ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

Наталія БРАГАР

26.08.2025

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни **МЕДСЕСТРИНСТВО У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ**

Спеціальність **223 «Медсестринство»**

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

Форма навчання: **денна**

Кваліфікація: **сестра медична**

Термін навчання: **3 роки 10 місяців**

Кількість кредитів **11,0**

Загальна кількість годин **330**

з них: лекції **48 годин**

практичні **216 годин**

самостійна робота **66 годин**

Залік – V, VI, VII семестр

Іспит – VIII семестр

Програма складена відповідно до
навчальної програми дисципліни
ОПП «Сестринська справа» 2024р.

Схвалена на засіданні ЦМК
Протокол №1 від 21 серпня 2025
Голова ЦМК: Складанна О.С.

«Медсестринство у внутрішній медицині» Робоча навчальна програма з підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» напряму підготовки - 223 «Медсестринство». Запоріжжя, Медичний фаховий коледж ЗДМФУ, 2024. – 43 с.

Укладач Марина ПОПРАВКО, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач методист

.

Схвалено на засіданні циклової комісії професійної та практичної підготовки відділення «Сестринська справа».

Протокол № 1 від 22 серпня 2024 року.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму з дисципліни «Медсестринство у внутрішній медицині» складено для медичних закладів вищої освіти для спеціальності 223 «Медсестринство» відповідно до складових освітньо-професійної програми (ОПП) «Сестринська справа» 2024.

Суть медсестринства у внутрішній медицині полягає в науковій організації діяльності медичної сестри при захворюваннях внутрішніх органів. Основу цієї діяльності становить реалізація медсестринського процесу. Головну роль у ньому відіграє медична сестра, яка в межах своєї компетенції надає медичні та медсестринські послуги, спрямовані на зміцнення здоров'я пацієнта, запобігання захворюванням, стабілізацію стану та виздоровлення. Вона працює в тісному контакті з пацієнтом з метою сприяння успішній діагностиці, задоволення його потреб, вирішення дійсних і супутніх проблем, пов'язаних із захворюванням, та ефективного лікування й реабілітації.

Потреба в медсестринському процесі універсальна. Вона передбачає надання кваліфікованого догляду за пацієнтом, опіки над ним у широкому сенсі (побутовому, соціальному, духовному, національному з точки зору традицій).

Медична сестра обговорює з пацієнтом питання медсестринського процесу, першочерговості та послідовності надання медсестринських послуг, догляду. Важливою умовою успішного медсестринського процесу є вміння медичної сестри уважно вислухати пацієнта, визначити спільно з ним пріоритетні напрями діяльності, що має принести пацієнту психологічний та фізичний комфорт і значне полегшення.

Мета дисципліни — оволодіти медсестринським процесом при патології внутрішніх органів, який здійснюється в такій послідовності:

1. Визначення захворювання.
2. Етіологія.
3. Класифікація за клінічними проявами, перебігом, стадіями, активністю патологічного процесу, ускладненнями і т. ін., що необхідно для загальної орієнтації медичної сестри.
4. Медсестринський процес у клініці внутрішніх хвороб:

I етап — медсестринське обстеження (скарги пацієнта, анамнестичні дані, об'єктивно);

II етап — медсестринська діагностика (перераховані медсестринські діагнози — ознаки захворювання, на які медична сестра може впливати, надавати допомогу пацієнтові в межах своєї компетенції);

III етап — планування медсестринських втручань за схемою:

- підготовка пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- підготовка пацієнта до інструментальних методів обстеження;
- спостереження за пацієнтом та вирішення його дійсних проблем;
- виконання призначень лікаря;
- вирішення супутніх проблем і потреб пацієнта;
- навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду;

IV етап — реалізація плану медсестринських втручань, де розшифровуються всі пункти III етапу;

V — етап оцінювання результатів медсестринських втручань та корекція їх.

5. Профілактика захворювань: первинна і вторинна.

За навчальним планом «Медсестринство у внутрішній медицині» вивчають на третьому та четвертому роках навчання.

Види навчальних занять згідно з навчальним планом: лекції, практичні заняття, самостійна (індивідуальна) позааудиторна робота студентів.

Предметна (циклова) комісія терапевтичних дисциплін має право вносити зміни до навчальної програми залежно від організаційних і технічних можливостей, напрямів

наукових досліджень, екологічних особливостей регіону, але відповідно до вимог кінцевих цілей освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) і освітньо-професійної підготовки (ОПП) за фахом підготовки та навчальним планом (у межах 15 %).

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях. Рекомендується застосовувати такі засоби визначення рівня знань студентів: комп'ютерні тести, розв'язування типових та проблемно-ситуаційних задач, контроль практичних навичок на муляжах, рольові ігри тощо.

Після вивчення дисципліни **студенти повинні знати:**

- історію вчення про внутрішні хвороби;
- етапи медсестринського процесу;
- основну роль медсестринства у внутрішній медицині;
- основні симптоми і синдроми при патології внутрішніх органів:
 - органів дихання;
 - серцево-судинної системи;
 - органів травлення;
 - нирок та сечовивідних шляхів;
 - сполучної тканини;
 - системи крові;
 - ендокринної системи;
- методи діагностики у внутрішній медицині, підготовку пацієнтів до них та участь медсестри в їх проведенні;
- основні методи лікування внутрішніх хвороб і роль медсестри у виконанні призначень лікаря та ефективності лікування;
- методи спостереження, догляду за пацієнтами;
- суть опіки над пацієнтами;
- принципи медичної етики та деонтології;
- чинні накази МОЗ України, які регламентують діяльність лікувально-профілактичних закладів та затверджують протоколи медичної сестри з догляду за пацієнтом та виконанням основних медичних процедур та маніпуляцій;
- правила техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в лікувально-профілактичному закладі. Заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Студенти повинні вміти:

- дати медсестринську оцінку стану пацієнта в клініці внутрішніх хвороб;
- проводити медсестринське обстеження пацієнта;
- готувати пацієнтів до діагностичних і лікувальних процедур;
- проводити реалізацію медсестринських втручань та їх корекцію;
- проводити профілактичні заходи для забезпечення інфекційної безпеки пацієнта і медичної сестри;
- надавати медсестринську допомогу пацієнтам при критичних станах:
 - задишці;
 - нападі бронхіальної астми;
 - кашлі;
 - кровохарканні;
 - легеневій кровотечі;
 - стенокардії;
 - інфаркті міокарда;
 - гіпертонічному кризі;
 - гострій серцевій недостатності;

- гострій судинній недостатності;
 - перфорації шлунка;
 - стравохідній, шлунковій, кишкової кровотечах;
 - печінковій коліці;
 - гострій затримці сечі;
 - нирковій коліці;
 - геморагічному синдромі;
 - гіперглікемічній комі;
 - гіпоглікемічній комі;
 - гіпер-, гіпотермії;
- навчати пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду;
 - володіти технікою медсестринських маніпуляцій;
 - вирішувати супутні проблеми та потреби пацієнта;
 - дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в лікувально-профілактичних закладів. Заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Студенти мають бути поінформовані про:

- сучасні методи діагностики;
- сучасні методи лікування;
- нові методи профілактики захворювань;
- статистичні дані захворюваності;
- екологічний і санітарно-епідеміологічний стан регіонів України.

Компетентності, які забезпечуються навчальною дисципліною

Загальні компетентності	ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні компетентності	СК 1 Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. СК 2 Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта. СК 3 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності. СК 4 Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи 9 перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарнопросвітницьку роботу. СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами. СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. СК 7 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті

	компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства. СК 8 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності. СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності. СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги. СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК 12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).. СК 13 Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.. СК 14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології. СК 15 Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.
Знання та розуміння	РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації. РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності. РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативноправовими документами РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з

	пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності. РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта . РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах. РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії. РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності. РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги . РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу. РН 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації. РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів. РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань. РН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності. РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення. РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.
--	--

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
навчальної дисципліни «Медсестринство у внутрішній медицині»

Назви розділів і тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять			
		З викладачем			с/р,
		Всього	Лекцій	П/з, С/з	інд/р
Змістовий розділ 1 Введення в курс «Медсестринство у внутрішній медицині».					
Тема 1.Вчення про медсестринство у внутрішній медицині. Методи обстеження пацієнта медичною сестрою в клініці внутрішніх хвороб.	2	2	2	-	-
Тема 2. Методи обстеження пацієнта медичною сестрою в клініці внутрішніх хвороб.	36	20	4	16	16
Змістовий розділ 2 «Частинна патологія»					
Тема 3. Хвороби органів дихання. Професійні захворювання та отруєння (I частина).	10	10	10	-	-
Тема 3. Хвороби органів дихання. Професійні захворювання та отруєння (II частина).	28	16	-	16	12
Тема 4. Хвороби серцево - судинної системи.	32	28	8	20	4
Тема 5. Підсумкова практика студентів. Робота медсестри в поліклінічному відділенні та стаціонарі терапевтичного профілю.	66	60	-	60	6
Тема 6. Захворювання органів травлення.	40	28	4	24	12
Тема 7. Хвороби нирок та сечовивідних шляхів.	22	20	4	16	2
Тема 8. Ревматичні та системні хвороби сполучної тканини. Алергічні захворювання.	30	26	6	20	4
Тема 9. Хвороби системи крові.	36	26	6	20	-
Тема 10. Хвороби ендокринної системи та обміну речовин.	38	28	4	24	10
Загальний обсяг годин	330	264	48	216	66

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Змістовий розділ 1

Введення в курс «Медсестринство у внутрішній медицині»

Тема 1. «Вчення про медсестринство у внутрішній медицині».

Лекція: 2 год.

ЛЕКЦІЯ 1л1

План

1. Історія розвитку вчення про внутрішні хвороби.
2. Принципи організації та методи надання лікувально-профілактичної допомоги пацієнтам в Україні.
3. Заходи і засоби професійної безпеки медичної сестри.
4. Поняття про хворобу.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с. 8-19

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляцій на техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.

Тема 2. «Методи обстеження пацієнтів медичною сестрою в клініці внутрішніх хвороб».

Лекції: 4 год.

Практичні заняття: 16 год.

ЛЕКЦІЯ 2л1

План

1. Суб'єктивні методи обстеження пацієнта.
2. Об'єктивні методи обстеження пацієнта.

ЛЕКЦІЯ 2л2

План

1. Лабораторні методи обстеження.
2. Участь медсестри в підготовці пацієнтів та проведення інструментальних обстежень.
3. Токсономія мед сестринських діагнозів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2п1 (4г)

План

1. Перший етап медсестринського процесу: опитування пацієнта.
2. Виявлення проблем пацієнта.
3. Огляд пацієнта.
4. Суть і значення фізичних методів обстеження для встановлення мед-сестринських діагнозів.

5. Другий етап медсестринського процесу. Медсестринська діагностика на основі отриманих даних.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2п2 (4г)

План

1. Третій етап медсестринського процесу. Планування сестринських втручань.
2. Оволодіння особливостями підготовки пацієнтів до різних лабораторних досліджень.
3. Правила і техніка взяття біоматеріалу для дослідження.
4. Оформлення направлень і доставка дослідженого матеріалу до лабораторії.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2п3 (4г)

План

1. Планування сестринських втручань.
2. Оволодіння методиками підготовки пацієнтів до основних інструментальних методів обстеження (рентгенологічних, ендоскопічних).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2п4 (4г)

План

1. Оволодіння методиками підготовки пацієнтів до основних методів функціональної діагностики (спірометрії, пневмотахометрії).
2. Правила і техніка реєстрації електрокардіограми.
3. Заходи і засоби особистої професійної безпеки медичної сестри.
4. Підсумковий (тематичний) контроль.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с.19-73.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляцій на техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.
3. Основні принципи організації терапевтичної допомоги при захворюваннях внутрішніх органів: навч. посіб. / Н. С. Михайловська. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – 213 с.

Змістовий розділ 2

«Частинна патологія»

Тема 3. «Хвороби органів дихання. Професійні захворювання та отруєння». (I частина)

Лекції: 10 год.

ЛЕКЦІЯ 3л1

План

1. Хронічні неспецифічні захворювання легень: бронхіти, причини, класифікація. Медсестринський процес при обструктивних захворюваннях легень. Ускладнення і профілактика.
2. Бронхіальна астма. Етіологія, роль алергенів. Медсестринський процес при бронхіальній астмі. Клініка нападу бронхіальної астми. Невідкладна допомога. Профілактика в між приступний період.

ЛЕКЦІЯ 3л2

План

1. Пневмонія. Сучасна класифікація. Етіологія, морфологічні зміни. Медсестринський процес при пневмонії. Можливі ускладнення. Профілактика.
2. Плеврити. Визначення. Медсестринський процес при плевритах. Профілактика.

ЛЕКЦІЯ 3л3

План

1. Туберкульоз легень. Етіологія, класифікація туберкульозу. Медсестринський процес при туберкульозі легень. Специфічна і неспецифічна профілактика туберкульозу.
2. Онкопатологія органів дихання. Медсестринський процес при раку легень. Профілактика онкологічних уражень органів дихання.

ЛЕКЦІЯ 3л4

План

1. Професійні інтоксикації:
 - свинцем;
 - хлорорганічними сполуками;
 - фосфорорганічними сполуками;
 - ртутьорганічними сполуками;
 - миш'яковмісними сполуками.
2. Променева хвороба. Медсестринський процес. Профілактика.

ЛЕКЦІЯ 3л5

План

1. Пневмоконіози. Класифікація. Медсестринський процес при пневмоконіозах. Профілактика.
2. Вібраційна хвороба. Визначення. Медсестринський процес при вібраційній хворобі. Профілактика.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с. 74-145.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.

Тема 3. «Хвороби органів дихання. Професійні захворювання та отруєння».
(II частина)

Практичні заняття: 16 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п1 (4г)

План

1. Виконання мед сестринського процесу при хронічних обструктивних захворюваннях легень: бронхіті, бронхіальній астмі, бронхоектатичній хворобі:

- медсестринське обстеження пацієнта.
 - визначення його наявних проблем і встановлення мед сестринських діагнозів.
 - планування та реалізація мед сестринських втручань.
 - надання допомоги при задишці, кашлі, ядусі.
 - підготовка та проведення лабораторних та інструментальних обстежень.
2. Заходи і засоби особистої професійної безпеки медсестри.
 3. Виконання чинних наказів МОЗ України «Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Пульмонологія»».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п2 (4г)

План

1. Медсестринський процес при пневмонії, плевриті.
 - медсестринське обстеження пацієнта;
 - визначення його наявності, проблем і встановлення медичною сестрою діагнозів;
 - планування і реалізація медсестринського втручання;
 - надання невідкладної долікарської допомоги при критичному зниженні температури тіла;
 - додаткові методи обстеження пацієнта з легеневою патологією;

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п3 (4г)

План

1. Медсестринський процес при професійних інтоксикаціях:
 - свинцем;
 - хлорорганічними сполуками;
 - фосфорорганічними сполуками;
 - ртутьорганічними сполуками;
 - миш'яковмісними сполуками.
3. Медсестринський процес при променевій хворобі.
4. Медсестринський процес при пневмоконіозах. Обстеження. Профілактика.
5. Медсестринський процес при вібраційній хворобі. Обстеження. Профілактика.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п4 (4г)

План

1. Медсестринський процес при туберкульозі легень та раку легень.
 - медсестринське оцінювання стану пацієнта;
 - методи лабораторної та інструментальної діагностики;
 - туберкулінодіагностика, значення ранньої діагностики туберкульозу;
 - невідкладна долікарська допомога при кровохарканні та легеневій кровотечі;
 - специфічна та неспецифічна профілактика туберкульозу;
 - принципи співжиття при інфекційному захворювання;
 - специфіка роботи медичної сестри у фтизіатричному відділенні;
 - заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с. 74-145.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляцій на техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І.

Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.

2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.

3. Основні принципи організації терапевтичної допомоги при захворюваннях внутрішніх органів: навч. посіб. / Н. С. Михайловська. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – 213 с.

Тема 4. «Хвороби серцево-судинної системи».

Лекції: 8 год.

Практичні заняття: 20 год.

ЛЕКЦІЯ 4л1

План

1. Основні ознаки захворювань серцево-судинної системи.
2. Артеріальна гіпертонія. Етіологія. Медсестринський процес при гіпертонічних захворюваннях.
3. Гіпертонічний криз, клініка, невідкладна допомога.
4. Атеросклероз. Визначення, чинники ризику. Форми атеросклерозу.

ЛЕКЦІЯ 4л2

План

1. Медсестринський процес при гострому інфаркті міокарда.
 - етіологія;
 - ведення пацієнта з неускладненим інфарктом міокарда;
 - атипові форми інфаркту міокарда;
 - перша допомога;
 - ускладнення;
 - роль медичної сестри у здійсненні лікування та виходжуванні пацієнтів;
 - виконання чинних наказів МОЗ України «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Кардіологія».
2. Хронічна недостатність кровообігу. Причини. Медсестринський процес.

ЛЕКЦІЯ 4л3

План

1. Вади серця. Класифікація.
2. Етіологія набутих вад серця.
3. Медсестринський процес при набутих вадах серця залежно від їх клінічних форм.
4. Профілактика. Лікування.

ЛЕКЦІЯ 4л4

План

1. Гостра серцева недостатність: серцева астма, набряк легень. Причини.
2. Клінічні прояви. Невідкладна допомога.
3. Гостра судинна недостатність: непритомність, колапс, шок. Причини, класифікація. Клінічні прояви, діагностика. Невідкладна допомога.
4. Порушення серцевого ритму. Синусова тахікардія. Синусова брадикардія. Екстрасистолія. Миготлива аритмія. Роль медичної сестри в догляді та опіці за пацієнтами з аритміями.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п1 (4г)

План

1. Дійсні проблеми пацієнта при артеріальній гіпертензії та атеросклерозі:
 - функції медичної сестри у діагностичному та лікувальному процесах, мотивованому догляді та опіці;
 - невідкладна долікарська допомога при неускладнених та ускладнених гіпертонічних кризах;
 - профілактика артеріальної гіпертензії та атеросклерозу.
2. Хронічна серцева недостатність з різними клінічними стадіями.
 - дійсні проблеми пацієнта;
 - участь медичної сестри в діагностиці;
 - складання плану медсестринського втручання та його реалізація.
3. Специфіка роботи медичної сестри в кардіологічному відділенні. Дотримання особистої гігієни та безпеки медичної сестри.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п2 (4г)

План

1. Стенокардія. Дійсні проблеми пацієнта. Оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Больовий напад, невідкладна долікарська допомога.
2. Інфаркт міокарда. Дійсні проблеми пацієнта. Критерії оцінювання стану пацієнта. Методи діагностики (лабораторні та інструментальні). Особливості роботи медичної сестри в блоках інтенсивної терапії. Невідкладна долікарська допомога. Правила використання наркотичних засобів. Профілактика.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п3(4г)

План

1. Медсестринський процес при набутих вадах серця:
 - дійсні проблеми пацієнта при порушенні гемодинаміки з мітральними і аортальними вадами серця;
 - критерії оцінювання стану пацієнта у фазі компенсації та декомпенсації;
 - складання плану мед сестринського втручання їх реалізації;
 - догляд та оцінка над пацієнтами за набутими вадами серця.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п4 (4г)

План

1. Критерії оцінювання стану пацієнта при гострій і хронічній серцево-судинній недостатності.
2. Невідкладна долікарська допомога при непритомності, судинному та кардіогенному шоку, колапсі, серцевій астмі, набряку легень.
3. Медсестринський процес при хронічній серцевій недостатності з різними клінічними стадіями (I, IIА, IIВ, III)
 - дійсні проблеми пацієнта при хронічній серцевій недостатності з різними клінічними стадіями (I, IIА, IIВ, III)
 - участь медсестри у діагностиці
 - складання плану медсестринських втручань та його реалізація.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п5 (4г)

План

1. Специфіка роботи медичної сестри в кардіологічному відділенні (стаціонарі), відділенні (палаті) інтенсивної терапії.
2. Дотримання правил техніки безпеки,

- професійної безпеки та
 - охорони праці в галузі.
3. Заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с.146-195.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.

Тема 5. «Підсумкова практика студентів. Робота медичної сестри в поліклінічному відділенні та стаціонарі терапевтичного профілю лікувально-профілактичних закладів».

Практичні заняття: 60 год .

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п1 (4г)

План

1. Реєстратура. Медична документація. Участь у прийманні пацієнтів разом з лікарем та медичною сестрою. Робота на дільниці разом з лікарем та медичною сестрою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п2 (4г)

План

1. Діагностичне відділення. Підготовка пацієнтів і взяття біологічного матеріалу, доставлення його в лабораторію. Підготовка пацієнтів та участь медичної сестри в рентгенологічних та ендоскопічних обстеженнях, комп'ютерній томографії, УЗД, проведенні пункції.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п3 (4г)

План

1. Робота в кабінеті функціональної діагностики:
Підготовка пацієнта та участь у проведенні запису ЕКГ, визначенні функції зовнішнього дихання (спірометрії, спірографії, пневмотахометрії).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п4 (4г)

План

1. Робота в маніпуляційному кабінеті:
- правила зберігання і обліку ліків;
 - виконання призначення лікаря: роздавання ліків, правила приймання та побічні дії. Ін'єкції. Заходи щодо запобігання ускладнень;

- передстерелізаційне оброблення та дезінфекція інструментарію;
- накази МОН України при роботі в маніпуляційному та процедурному кабінетах.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п5 (4г)

План

1. Робота в фізіотерапевтичному відділенні:
 - складання комплексів лікувальної фізкультури при патології внутрішніх органів;
 - елементи масажу при бронхіті, бронхіальній астмі, пневмонії, бронхоектатичній хворобі тощо;
 - проведення оксигенотерпії;
 - застосування тепла, холоду, гірчичників, банок, компресів, інгаляцій, тощо.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п6 (4г)

План

1. Робота в приймальному відділенні:
 - посадові обов'язки медичної сестри;
 - правила реєстрації пацієнтів при поступленні на стаціонарне лікування;
 - участь в загальному огляді, проведенні, антропометрії, санітарному обробленні, транспортуванні пацієнтів;
 - заповнення та ведення медсестринської документації.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п7 (4г)

План

1. Робота в пульмонологічному відділенні:
 - медсестринське обстеження пацієнтів при хворобах органів дихання; встановлення мед сестринських діагнозів;
 - спостереження за пацієнтом та вирішення його дійсних проблем;
 - виконання призначення лікаря;
 - підготовка пацієнтів та взяття біологічного матеріалу для лабораторного обстеження;
 - участь медичної сестри в інструментальних методах обстеження;
 - оцінювання результатів медсестринського втручання та їх корекція.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п8 (4г)

План

1. Робота у фтізіопульмонологічному відділенні.
 - медсестринське обстеження пацієнтів з туберкульозом легень;
 - встановлення мед сестринських діагнозів;
 - спостереження за пацієнтом та вирішення його дійсних проблем;
 - підготовка пацієнта і взяття біологічного матеріалу для лабораторного дослідження;
 - участь медичної сестри в інструментальних методах обстеження;
 - виконання діагностичної проби Манту та призначення лікаря;
 - оцінювання медичною сестрою втручань та їх корекція.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п9 (4г)

План

1. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки.
Накази МОЗ України з боротьби та запобігання туберкульозу

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п10 (4г)

1 План

1. Робота у відділенні профпатології.
 - медсестринське обстеження пацієнта з професійними захворюваннями та отруєнням;

- підготовка пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- підготовка пацієнта до проведення інструментальних досліджень;
- дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п11(4г)

План

1. Робота в інфарктному відділенні.
 - медсестринське обстеження пацієнта з інфарктом міокарда (гострий період, реабілітація);
 - підготовка пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторного дослідження;
 - підготовка пацієнта та участь медичної сестри в інструментальних та функціональних методах обстеження;
 - виконання призначення лікаря;
 - спостереження та догляд за тяжкохворим;
 - оцінювання медсестринських втручань та їх корекція.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п12 (4г)

План

2. Робота в блоці інтенсивної терапії:
 - спостереження та догляд за тяжкохворим в БІТ: дослідження пульсу, артеріального тиску, частоти дихальних рухів, визначення набряків, добового діурезу (реєстрація в температурному листку).
 - оцінювання результатів мед сестринських втручань та їх корекція.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п13 (4г)

План

1. Робота в кардіологічному відділенні.
 - медсестринське обстеження пацієнта з гіпертонічною хворобою, стенокардією, атеросклерозом вінцевих судин серця, вадами серця, хронічною серцевою недостатністю;
 - встановлення мед сестринських діагнозів;
 - підготовка пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
 - участь медичної сестри в інструментальному та функціональних методах обстеження;
 - виконання призначення лікаря;
 - надання невідкладної допомоги при гіпертонічному кризі, нападі стенокардії, шоку, зомлінні, колапсі, гострій серцевій недостатності;
 - оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція;
 - дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п14 (4г)

План

1. Робота у відділенні постінфарктної реабілітації:
 - медсестринське обстеження пацієнта в період реабілітації при інфаркті міокарда;
 - участь медичної сестри в реалізації медичної, психологічної та професійної безпеки.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п15 (4г)

План

1. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки.
2. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. - К.: Медицина, 2023. – 495 с.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляцій на техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Охорона праці в Україні: Нормативні документи / Упоряд. О. М. Роїна, О. А. Кривенко. - 2-ге вид., випр. і доповн. – К.: КНТ, 2016. – 418 с.
3. Охорона праці в галузі: навч. посіб. / В. М. Ярошевська, В. Й. Чабан.- Київ: ВД «Професіонал», 2014. – 286 с.

Тема 6. «Захворювання органів травлення».

Лекції: 4 год.

Практичні заняття: 24 год.

ЛЕКЦІЯ 6л1

План

1. Гастрити. Етіологія. Медсестринський процес при гострому гастриті. Профілактика гострого гастриту.
2. Хронічні гастрити тип А і В. Етіологія, класифікація. Медсестринський процес при хронічних гастритах. Профілактика хронічного гастриту.
3. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Етіологія, роль *Helicobacter pylori*, класифікація. Медсестринський процес при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки. Ускладнення виразкової хвороби, невідкладна допомога в разі їх виникнення. Диспансеризація пацієнтів із захворюваннями шлунка.

ЛЕКЦІЯ 6л2

План

1. Хронічний гепатит, цироз печінки, холецистит, жовчнокам'яна хвороба. Етіологія, класифікація. Медсестринський процес при цих станах. Оцінювання результатів виконання плану мед сестринського втручання. Профілактика захворювань.
2. Невідкладна допомога при гострих станах (шлунково-стравохідній кровотечі, печінковій недостатності, жовчній колиці).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6п1 (4г)

План

1. Медсестринський процес при гострому і хронічному гастриті:
 - дійсні проблеми пацієнта при гострих і хронічних гастритах;
 - встановлення мед сестринських діагнозів;
 - планування мед сестринських втручань та їх реалізація;
 - лабораторні та інструментальні методи діагностики;
 - виконання призначень лікаря;

- профілактика гастритів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6п2 (4г)

План

1. Медсестринський процес при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки:
 - дійсні проблеми пацієнта при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки;
 - встановлення медсестринських діагнозів;
 - планування медсестринських втручань та їх реалізація;
 - лабораторні та інструментальні методи діагностики;
 - виконання призначень лікаря;
 - профілактика при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки.
2. Специфіка роботи медичної сестри в ГЄВ.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6п3(4г)

План

1. Виконання заходів і засобів особистої професійної безпеки, протиепідемічного режиму та охорони праці медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам, при роботі з кров'ю та іншим біологічним матеріалом, інструментальних методах обстеження, охорони праці, професійної безпеки.
2. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6п4(4г)

План

1. Хронічний гепатит. Етіологія, класифікація. Медсестринський процес при хронічних гепатитах. Реалізація плану мед сестринських втручань. Виконання лікарських призначень. Оцінювання результатів мед сестринських втручань та їх корекція. Профілактика.
2. Цироз печінки. Етіологія, класифікація. Медсестринський процес при цирозі печінки. Реалізація планів мед сестринських втручань. Виконання лікарських призначень. Оцінювання результатів мед сестринських втручань та їх корекція. Профілактика.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6п5(4г)

План

1. Гострий і хронічний холецистит. Етіологія, класифікація. Медсестринський процес при хронічному холециститі. Реалізація плану мед сестринських втручань. Виконання лікарських призначень. Оцінювання результатів мед сестринських втручань та їх корекція. Профілактика.
2. Жовчнокам'яна хвороба. Етіологія, класифікація. Медсестринський процес при жовчнокам'яній хворобі. Реалізація плану мед сестринських втручань. Виконання лікарських призначень. Оцінювання результатів мед сестринських втручань та їх корекція. Профілактика.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6п6(4г)

План

1. Хронічний ентерит, хронічний коліт. Етіологія, класифікація. Медсестринський процес при хронічному ентериті, хронічному коліті: реалізація плану мед сестринських втручань;
 - виконання лікарських призначень;
 - оцінювання результатів мед сестринських втручань та їх корекція;

- профілактика.
- 2. Хронічний панкреатит. Етіологія, класифікація. Медсестринський процес при хронічному панкреатиті. Профілактика.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с. 252-335.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.

Тема 7. «Хвороби нирок і сечовивідних шляхів».

Лекції: 4 год.

Практичні заняття: 16 год.

ЛЕКЦІЯ 7л1

План

1. Гломерулонефрит гострий і хронічний.
 - етіологія, класифікація;
 - медсестринський процес при гломерулонефриті;
 - встановлення медсестринських діагнозів;
 - планування і реалізація плану медсестринських втручань;
 - диспансеризація і профілактика.
2. Пієлонефрит. Гострий і хронічний.
 - етіологія;
 - медсестринський процес при пієлонефриті;
 - встановлення медсестринських діагнозів;
 - планування і реалізація плану медсестринських втручань;
 - особливості спостереження і догляду за пацієнтами;
 - профілактика.

ЛЕКЦІЯ 7л2

План

1. Нирковокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринський процес. Надання невідкладної допомоги під час нападу ниркової коліки. Догляд за пацієнтами. Профілактика захворювання.
2. Хронічна хвороба нирок, хронічна ниркова недостатність, нефротичний синдром.
 - етіологія, класифікація, стадії;
 - методи діагностики;
 - принципи лікування;
 - особливості спостереження, догляду та опіки над пацієнтами.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7п1 (4г)

План

1. Гломерулонефрити.
 - медсестринський процес при гломерулонефриті;

- критерії оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження;
- планування мед сестринських втручань;
- догляд за хворими з патологією нирок;
- принципи лікування та дієтотерапії, профілактика.
- дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7п2 (4г)

План

1. Нирково - кам'яна хвороба. Медсестринський процес при нирково - кам'яній хворобі. Профілактика.
2. Невідкладна допомога під час розвитку ниркової кольки.
3. Хронічна хвороба нирок, хронічна ниркова недостатність, нефротичний синдром. Медсестринський процес.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7п3 (4г)

План

1. Пієлонефрити.
 - медсестринський процес при пієлонефриті;
 - критерії оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження;
 - планування мед сестринських втручань;
 - догляд за хворими з патологією нирок;
 - принципи лікування та дієтотерапії
 - підготовка пацієнта та участь медичної сестри в проведенні обстежень (взяття сечі для аналізів, ренографії тощо).
 - профілактика.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7п4 (4г)

План

1. Специфіка роботи медсестри в нефрологічному відділенні гемодіалізу.
2. Участь медсестри в профілактиці та диспансеризації урологічних хворих.
3. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с.342-364.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляцій на техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.

Тема 8. «Ревматичні та системні хвороби сполучної тканини. Алергічні захворювання».

Лекції: 6 год.

ЛЕКЦІЯ 8л1

План

1. Захворювання сполучної тканини, ревматоїдний артрит, системна склеродермія, системний червоний вовчак;
 - медсестринський процес при системних захворюваннях;
 - методи діагностики системних захворювань;
 - принципи лікування та профілактики;
 - здійснення мотивованого догляду та опіки над пацієнтом з ураженням сполучної тканини.

ЛЕКЦІЯ 8л2

План

1. Ревматична хвороба:
 - медсестринський процес;
 - методи діагностики;
 - принципи лікування та профілактики;
 - здійснення мотивованого догляду та опіки над пацієнтом з ревматичною хворобою.
2. Деформівний артроз:
 - медсестринський процес;
 - методи діагностики;
 - принципи лікування та профілактики;
 - здійснення мотивованого догляду та опіки над пацієнтом з де формівним артрозом.

ЛЕКЦІЯ 8л3

План

1. Поняття про алергію та алергічні реакції.
 - характеристика алергенів;
 - імунологічні механізми розвитку алергійних реакцій;
 - основні типи алергійних реакцій;
2. Медсестринський процес та невідкладна допомога при алергійних захворюваннях:
 - поліноз;
 - кропив'янка;
 - медикаментозна алергія;
 - анафілактичний шок;
 - набряк Квінке.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8п1(4г)

План

1. Ревматоїдний артрит. Медсестринський процес при ревматоїдному артриті. Оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Підготовка пацієнтів до додаткових методів обстеження. Особливості догляду за пацієнтами.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8п2 (4г)

План

2. Системні захворювання сполучної тканини (системний червоний вовчак,). Оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Підготовка пацієнтів до додаткових методів обстеження. Особливості догляду за пацієнтами.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8п3 (4г)

План

1. Ревматична хвороба. Виявлення дійсних проблем пацієнта. Обстеження пацієнта з ревматичною хворобою. Мотивований догляд та опіка над пацієнтом з ураженням суглобів. Основні принципи лікування. Профілактика.
2. Деформівний артроз. Оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Підготовка пацієнтів до додаткових методів обстеження. Особливості догляду за пацієнтами.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8п4 (4г)

План

1. Алергічні захворювання(бронхіальна астма, поліноз, кропив'янка, алергодерматит, медикаментозна алергія, харчова алергія, анафілактичний шок).
 - виявлення основних клінічних симптомів;
 - методи проведення алергологічних тестів;
 - надання невідкладної допомоги при виникненні алергійних реакцій та лікуванні

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8п5(4г)

План

1. Специфіка роботи медичної сестри в алергологічному відділенні.
2. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с.198-223, 237-251.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляцій на техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.

Тема 9. «Хвороби системи крові».

Лекції: 6 год.

Практичні заняття: 20 год.

ЛЕКЦІЯ 9л1

План

1. Сучасний погляд на кровотворення. Функції гемопоетичної системи.
2. Анемії. Визначення, етіологія, класифікація.
3. Медсестринський процес при анеміях. Планування медсестринських втручань. Принципи лікування. Профілактика.

ЛЕКЦІЯ 9л2

План

1. Гемобластози. Визначення. Класифікація пухлинних захворювань кровотворної і лімфоїдної тканин.

2. Гостра і хронічна лейкемія. Медсестринський процес, медсестринська діагностика, планування медсестринських втручань. Принципи лікування. Профілактика.
3. Хронічна лімфоїдна і мієлоїдна лейкемія. Медсестринський процес, медсестринська діагностика, планування медсестринських втручань. Принципи лікування. Профілактика.

ЛЕКЦІЯ 9л3

План

1. Геморагічні захворювання. Визначення, етіологія, класифікація.
2. Медсестринський процес при геморагічних захворюваннях. Планування медсестринських втручань. Виконання лікарських призначень. Профілактика.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9п1 (4г)

План

1. Анемії. Медсестринський процес при анеміях. Медсестринське обстеження хворих. Підготовка пацієнтів до лабораторних досліджень та інструментальних обстежень.
2. Надання невідкладної долікарської допомоги при геморагічному шоку, гемолітичному кризі.
3. Участь медсестри в лікуванні, догляді та профілактиці.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9п2 (4г)

План

1. Гострий лейкоз.
 - медсестринський процес при гострому лейкозі.
 - медсестринське обстеження пацієнта.
 - додаткові методи обстеження.
 - участь медсестри в лікуванні та догляді за пацієнтом.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9п3 (4г)

План

1. Хронічний мієлолейкоз, хронічний лімфолейкоз, ідіопатичний мієлофіброз, справжня поліцитемія, злоякісні лімфоми:
 - медсестринський процес при цих захворюваннях;
 - підготовка пацієнтів до додаткових методів обстеження;
 - участь медсестри в лікуванні, догляді за пацієнтом та профілактиці.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9п4 (4г)

План

1. Тромбоцитопенії, тромбоцитопатії, гемофілії, геморагічний васкуліт. Медсестринський процес при цих захворюваннях. Підготовка пацієнтів до додаткового обстеження. Виконання призначень лікаря.
2. Надання невідкладної долікарської допомоги при геморагічному синдромі. Виконання призначень лікаря. Специфіка роботи гематологічного відділення.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9п5 (4г)

План

1. Специфіка роботи гематологічного відділення (стаціонару). Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с.365-405.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляцій на техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.

Тема 10. «Хвороби ендокринної системи та обміну речовин».

Лекції: 4 год.

Практичні заняття: 24 год.

ЛЕКЦІЯ 10л1

План

1. Дифузне тиреотоксичне воло. Ендемічне воло. Гіпотиреоз. Мікседема.
 - визначення, етіологія;
 - медсестринський процес при хворобах щитоподібної залози;
 - виконання призначень лікаря;
 - оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція;
 - профілактика захворювань щитоподібної залози.

ЛЕКЦІЯ 10л2

План

1. Цукровий діабет.
 - визначення, етіологія, чинники ризику, класифікація;
 - медсестринський процес при цукровому діабеті;
 - планування медсестринських втручань;
 - невідкладна допомога при гіпер та гіпоглікемічній комі;
 - лікування медикаментозне та дієтотерапія;
 - диспансеризація, профілактика.
2. Ожиріння. Етіологія, класифікація. Медсестринський процес при ожирінні. Профілактика аліментарного ожиріння.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10п1 (4г)

План

1. Дифузне тиреотоксичне воло, ендемічний зоб. Медсестринський процес при захворюваннях щитоподібної залози. Підготовка пацієнтів до додаткових методів обстеження. Виконання призначень лікаря. Виконання наказів МОЗ України «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Ендокринологія»».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10п2(4г)

План

1. Гіпотиреоз.. Медсестринський процес при захворюваннях щитоподібної залози. Підготовка пацієнтів до додаткових методів обстеження. Виконання призначень лікаря.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10п3(4г)

План

1. Ендемічний зоб. . Медсестринський процес при ендемічному зобі.

- підготовки пацієнта до додаткових методів обстеження.
- участь медичної сестри в лікуванні та профілактиці ендемічного вола.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10п4 (4г)

План

2. Цукровий діабет. Медсестринський процес при цукровому діабеті, його ускладненнях.
3. Особливості інсулінотерапії.
4. Невідкладна допомога при коматозних станах.
5. Правила раціонального харчування.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10п5 (4г)

1. Ожиріння. Клінічні прояви. Медсестринська діагностика. Участь медсестри в лікуванні та профілактиці.
2. Контроль ваги, правила раціонального харчування, ЛФК.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10п6 (4г)

План

1. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки.
2. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – с.406-451, 481-485.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляцій на техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.
3. Охорона праці в Україні: нормативні документи / Упоряд. О. М. Роїна, О. А. Кривенко. - 2-ге вид., випр. і доповн. – К.: КНТ, 2016. – 418 с.
4. Охорона праці в галузі: навчальний посібник/ В. М. Ярошевська, В. Й. Чабан; М-во науки і освіти України, Український держ. ун-т водного господарства та природокористування . – К.: ВД «Професіонал», 2014. – 286 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Теми	Кількість годин
1	Деонтологічні особливості спілкування з пацієнтом. Відпрацювання практичних навичок.	2
2	Радіоізотопні методи обстеження. Відпрацювання підготовки пацієнта до обстеження та участь у їх проведенні.	4
3	Ендоскопічні методи обстеження. Відпрацювання підготовки пацієнта до обстеження та участь у їх проведенні.	4
4	Ультразвукові методи обстеження. Відпрацювання підготовки пацієнта до обстеження та участь у їх проведенні.	4
5	Функціональні методи діагностики. Відпрацювання підготовки пацієнта до обстеження та участь у їх проведенні.	4
6	Пневмосклероз. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок.	2
7	Емфізема легень. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок.	2
8	Абсцес легень. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок.	4
9	Вібраційна хвороба. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок	4
10	Кардіоміопатія. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок.	2
11	Міокардити. Септичний ендокардит. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок.	2
12	Основи здорового способу життя. Навчання пацієнта і його оточення.	2
13	Нецукровий діабет. Медсестринський процес.	2
14	Неспецифічний виразковий коліт. Медсестринський процес.	4
15	Гострі стани в гастроентерології. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь.	4
16	Види діалізу. Участь у проведенні діалізу. Відпрацювання практичних навичок та вмінь.	2
17	Синдром Лаєла. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь.	4
18	Захворювання гіпофізу. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь.	4
19	Тиреоїдит. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь.	4
20	Основи раціонального та дієтичного харчування. Навчання пацієнта і його оточення.	4
21	Рак шлунка. Медсестринський процес. Відпрацювання практичних навичок та вмінь.	2
	Усього	66

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Види та форми контролю

Форми поточного контролю: усне та письмове опитування, тестування, реферативні доповіді, презентації.

Форма підсумкового контролю: залік, іспит

Засоби оцінювання:

- усне опитування
- стандартизовані тести
- реферативні доповіді
- презентації
- виступи на наукових заходах
- контрольні роботи

Критерії оцінювання знань та вмінь

1. Оцінка **"відмінно"** виставляється, якщо студент:

- глибоко, ґрунтовно, всебічно та систематизовано засвоїв весь програмний матеріал,
- вичерпно, послідовно, грамотно та логічно його викладає,
- правильно обґрунтовує прийняті рішення, має різнобічні навички, прийоми, виконання практичних робіт, виявляє вміння самостійно узагальнювати та викладати матеріал, не допускаючи помилок,
- видозмінення завдання не викликає у нього складності,
- виявляє знання основної та знайомство з додатковою літературою, передбачених програмою на рівні творчого використання,

2. Оцінка **"добре"** виставляється, якщо студент:

- твердо знає програмний матеріал,
- грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей у відповіді на питання,
- може правильно застосувати теоретичні положення і володіє необхідними навичками при виконанні практичних завдань на рівні аналогічного відтворення.

3. Оцінка **"задовільно"** виставляється, якщо студент:

- засвоїв тільки основний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не знає окремих деталей,
- припускається неточностей,
- недостатньо вірних формулювань,
- порушує послідовність у викладі матеріалу,
- відчуває труднощі під час виконання практичних завдань.

4. Оцінка **"незадовільно"** виставляється, якщо студент:

- не знає значної частини програмного матеріалу,
- допускає суттєві помилки,
- з великим труднощами виконує практичні роботи на рівні нижче репродуктивного відтворення.

1. Підготовка пацієнтів і взяття біологічного матеріалу до діагностичних процедур (лабораторних, інструментальних):
 - взяття крові, сечі, харкотиння, калу на загальні і спеціальні дослідження;
 - дуодентального зондування;
 - рН - метрія;
 - ендоскопічного обстеження (бронхоскопії, езофагогастродуоденоскопії, колоноскопії, ректороманоскопії);
 - радіоізотопного обстеження (сканування, ренографії);
 - рентгенологічного обстеження;
 - ультразвукової діагностики (УЗД).
2. Вимірювання температури тіла, графічне зображення.
3. Підрахунок частоти дихальних рухів.
4. Роздавання ліків пацієнтам для внутрішнього вживання. Застосування мазі, крему, присипок, примочок.
5. Виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (застосування гірчичників, зігрівальних компресів).
6. Визначення пульсу, графічне зображення в температурному листку.
7. Визначення добового діурезу.
8. Профілактика пролежнів.
9. Ведення медсестринської документації:
 - температурного листка;
 - листка лікарських призначень;
 - листка медсестринського процесу.
10. Складання набору інструментарію та асистування лікареві при пункціях:
 - плевральної порожнини;
 - черевної порожнини;
 - стеральної.
11. Історія розвитку вчення про внутрішні хвороби. Внесок українських вчених у розвиток вітчизняної терапії.
12. Основні принципи охорони здоров'я в Україні.
13. Медсестринство в клініці внутрішніх хвороб, його роль.

Розділ 2 (тема 2, 3, 4, 5)

1. Вимірювання температури тіла, графічне зображення.
2. Підрахунок частоти дихальних рухів.
3. Роздавання ліків пацієнтам для внутрішнього вживання.
4. Застосування мазі, крему, присипок, примочок.
5. Виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (застосування гірчичників, зігрівальних компресів).
6. Розведення та набирання в шприц антибіотиків.
7. Виконання всіх видів ін'єкцій (внутрішньошкірної, підшкірної, внутрішньом'язової, внутрішньовенної).
8. Визначення пульсу, графічне зображення в температурному листку.
9. Вимірювання АТ, графічне зображення в температурному листку.
10. Визначення добового діурезу.
11. Монтаж системи для внутрішньовенного крапельного введення ліків.
12. Профілактика пролежнів.
13. Накладання зігрівального компресу.
14. Правила застосування наркотичних засобів.
15. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду.
16. Вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнта, потреб.
17. Ведення медсестринської документації:

- температурного листка;
 - листка лікарських призначень;
 - листка медсестринського процесу.
18. Надання допомоги при невідкладних станах:
 - задишці;
 - кашлі;
 - нападі бронхіальної астми;
 - кровохарканні;
 - легеневій кровотечі.
 19. Контроль і допомога пацієнтові в:
 - здійсненні заходів особистої гігієни (догляд за шкірою, волоссям, ротовою порожниною, очима, вухами, інтимними ділянками тощо);
 - організації раціонального і дієтичного харчування;
 - забезпеченні належних протиепідемічних, комфортних умов перебування в стаціонарі чи вдома.
 20. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в лікувально-профілактичному закладі.
 21. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.
 22. Основні клінічні прояви захворювань органів дихання, методи діагностики.
 23. Бронхіт гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
 24. Бронхіальна астма. Етіологія. Медсестринський процес при бронхіальній астмі. Астматичний статус, невідкладна допомога.
 25. Пневмонія. Визначення. Класифікація. Позалікарняна (позашпитальна) пневмонія. Етіологія. Медсестринський процес при позалікарняній пневмонії.
 26. Внутрішньолікарняна (нозокоміальна) пневмонія. Етіологія. Медсестринський процес.
 27. Плеврит. Визначення. Класифікація. Медсестринський процес при ексудативному плевриті.
 28. Бронхоектатична хвороба. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
 29. Абсцес легень. Етіологія. Медсестринський процес при абсцесі легень залежно від періоду хвороби.
 30. Туберкульоз легень. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес. Діагностика, ускладнення, принципи лікування, специфічна і неспецифічна профілактика. Постанова Уряду з боротьби та запобігання туберкульозу.
 31. Рак легень. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
 32. Емфізема, пневмосклероз. Визначення, причини, медсестринський процес, профілактика. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань серцево-судинної системи.
 33. Набуті вади серця. Визначення, причини. Медсестринський процес.
 34. Артеріальна гіпертензія. Етіологія. Медсестринський процес.
 35. Гіпертонічний криз, клінічні прояви, невідкладна допомога.
 36. Атеросклероз. Визначення, чинники ризику. Класифікація. Медсестринський процес.
 37. Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Стенокардія. Визначення. Етіологія. Форми, класи стенокардії. Медсестринський процес. Надання невідкладної допомоги при нападі стенокардії.
 38. Медсестринський процес при гострому інфаркті міокарда. Перша допомога. Медсестринське ведення пацієнта з неускладненим інфарктом міокарда. Можливі ускладнення в ході захворювання. Атипові форми інфаркту міокарда. Догляд та опіка над пацієнтами.
 39. Гостра серцева недостатність. Серцева астма, набряк легень: причини, клінічні прояви, невідкладна допомога.
 40. Гостра судинна недостатність. Класифікація. Непритомність, колапс, шок. Причини,

клінічні прояви, невідкладна допомога.

41. Хронічна недостатність кровообігу. Роль Київської школи терапевтів у розробленні класифікації хронічної серцевої недостатності. Медсестринський процес.
42. Порушення серцевого ритму. Поняття про синусову тахікардію, брадикардію, екстрасистолію, миготливу аритмію. Участь медсестри в діагностико-лікувальному процесі.
43. Пневмоконіози. Причини. Медсестринський процес.
44. Вібраційна хвороба, інтоксикація свинцем та пестицидами. Причини, клінічні прояви. Невідкладна допомога. Профілактика.

Розділ 2 (тема 3, 4, 5, 6, 7)

1. Підготовка пацієнтів і взяття біологічного матеріалу до діагностичних процедур (лабораторних, інструментальних):
 - взяття крові, сечі, харкотиння, калу на загальні і спеціальні дослідження;
 - дуодентального зондування;
 - рН-метрія;
 - ендоскопічного обстеження (бронхоскопії, езофагогастродуоденоскопії, колоноскопії, ректороманоскопії);
 - радіоізотопного обстеження (сканування, ренографії);
 - рентгенологічного обстеження;
 - ультразвукової діагностики (УЗД).
2. Здійснення медсестринського обстеження при захворюваннях внутрішніх органів.
3. Вимірювання температури тіла, графічне зображення.
4. Підрахунок частоти дихальних рухів.
5. Роздавання ліків пацієнтам для внутрішнього вживання.
6. Застосування мазі, крему, присипок, примочок.
7. Розведення та набирання в шприц антибіотиків.
8. Виконання всіх видів ін'єкцій (внутрішньошкірної, підшкірної, внутрішньом'язової, внутрішньовенної).
9. Визначення пульсу, графічне зображення в температурному листку.
10. Вимірювання АТ, графічне зображення в температурному листку.
11. Визначення добового діурезу.
12. Монтаж системи для внутрішньовенного крапельного введення ліків.
13. Профілактика пролежнів.
14. Промивання шлунка.
15. Застосування газовивідної трубки.
16. Виконання постановки клізм (очисної, сифонної, олійної, гіпертонічної, медикаментозної).
17. Здійснення катетеризації сечового міхура м'яким катетером.
18. Правила застосування наркотичних засобів.
19. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду.
20. Вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнта, потреб.
21. Ведення медсестринської документації:
 - температурного листка;
 - листка лікарських призначень;
 - листка медсестринського процесу.
22. Надання допомоги при невідкладних станах:
 - задишці;
 - кашлі;
 - нападі бронхіальної астми;
 - кровохарканні;
 - легеневій кровотечі;

- нападі стенокардії;
 - інфаркті міокарда;
 - гіпертонічному кризі;
 - гострій серцевій недостатності (серцевій астмі, набряку легень);
 - гострій судинній недостатності (непритомності, кардіогенному, судинному, геморагічному колапсі; кардіогенному, анафілактичному шоку);
 - перфорації шлунка;
 - стравохідній, шлунковій, кишковій кровотечах;
 - жовчній коліці;
 - нирковій коліці;
 - геморагічному синдромі;
 - гіперглікемічній комі;
 - гіпоглікемічній комі;
 - гіпер-, гіпотермії.
23. Складання набору інструментарію та асистування лікареві при пункціях:
- плевральної порожнини;
 - черевної порожнини;
 - стернальної.
24. Контроль і допомога пацієнтові в:
- здійсненні заходів особистої гігієни (догляд за шкірою, волоссям, ротовою порожниною, очима, вухами, інтимними ділянками тощо);
 - організації раціонального і дієтичного харчування;
 - забезпеченні належних протиепідемічних, комфортних умов перебування в стаціонарі чи вдома.
25. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в лікувально-профілактичному закладі. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.
26. Хронічний гастрит А, В. Етіологія. Медсестринський процес.
27. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Етіологія. Основні клінічні синдроми. Медсестринський процес при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки. Можливі ускладнення виразкової хвороби, їх клінічні прояви, невідкладна допомога.
28. Рак шлунка. Етіологія, чинники ризику. Класифікація. Медсестринський процес.
29. Ентерит. Етіологія. Медсестринський процес.
30. Коліт. Етіологія. Медсестринський процес.
31. Хронічний панкреатит. Етіологія. Медсестринський процес.
32. Хронічний гепатит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
33. Цироз печінки. Поняття, причини, класифікація. Медсестринський процес.
34. Холецистит. Визначення, причини, класифікація. Медсестринський процес.
35. Жовчнокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринський процес. Клінічні прояви жовчної коліки, невідкладна допомога.
36. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань нирок та сечовивідних шляхів
37. Гломерулонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
38. Пієлонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
39. Нирковокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринський процес. Надання невідкладної допомоги під час нападу ниркової коліки.
40. Хронічна хвороба нирок. Етіологія. Медсестринський процес. Види діалізу. Особливості догляду за пацієнтами.

Розділ 2 (тема 5, 6, 8, 9, 10)

1. Вимірювання температури тіла, графічне зображення.

2. Підрахунок частоти дихальних рухів.
3. Роздавання ліків пацієнтам для внутрішнього вживання.
4. Застосування мазі, крему, присипок, примочок.
5. Виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (застосування гірчичників, зігрівальних компресів).
6. Розведення та набирання в шприц антибіотиків.
7. Виконання всіх видів ін'єкцій (внутрішньошкірної, підшкірної, внутрішньом'язевої, внутрішньовенної).
8. Визначення пульсу, графічне зображення в температурному листку.
9. Вимірювання АТ, графічне зображення в температурному листку.
10. Визначення добового діурезу.
11. Монтаж системи для внутрішньовенного крапельного введення ліків.
12. Профілактика пролежнів.
13. Накладання зігрівального компресу.
14. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду.
15. Вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнта, потреб.
16. Ведення медсестринської документації:
 - температурного листка;
 - листка лікарських призначень;
 - листка медсестринського процесу.
17. Надання допомоги при невідкладних станах:
 - геморагічному синдромі.
18. Складання набору інструментарію та асистування лікареві при пункціях:
 - стерильний.
19. Контроль і допомога пацієнтові в:
 - здійсненні заходів особистої гігієни (догляд за шкірою, волоссям, ротовою порожниною, очима, вухами, інтимними ділянками тощо);
 - організації раціонального і дієтичного харчування;
 - забезпеченні належних протиепідемічних, комфортних умов перебування в стаціонарі чи вдома.
20. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в лікувально - профілактичному закладі. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.
21. Основні клінічні прояви, методи діагностики захворювань органів кровотворення.
22. Анемія. Поняття, класифікація, етіологія. Медсестринський процес при постгеморагічній, залізодефіцитній, гіпо-, та апластичній, гемолітичній анемії.
23. Гемобластоз. Поняття, причини, класифікація. Медсестринський процес при гострому лейкозі.
24. Хронічний мієлопроліферативний лейкоз (мієлолейкоз, сублейкемічний мієлоз, еритремія). Стадії, клінічні прояви, картина крові. Медсестринський процес.
25. Хронічний лімфопроліферативний лейкоз (хронічний лімфолейкоз, мієломна хвороба). Медсестринський процес.
26. Злоякісні лімфоми і лімфосаркоми. Медсестринський процес.
27. Геморагічні захворювання. Причини, класифікація.
28. Медсестринський процес при тромбоцитопенічній пурпурі, тромбоцитопатії, гемофілії, геморагічному васкуліті, ДВЗ - синдромі.
29. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань опорно-рухового апарату. Ревматоїдний артрит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес при ревматоїдному артриті.
30. Системний червоний вовчак. Етіологія. Медсестринський процес.
31. Склеродермія. Етіологія. Медсестринський процес.
32. Дифузне токсичне воло. Етіологія. Медсестринський процес.

33. Гіпотиреоз. Мікседема. Етіологія. Медсестринський процес.
34. Цукровий діабет. Визначення, причини. Класифікація. Медсестринський процес. Можливі ускладнення. Невідкладна допомога при комі (гіпо-, та гіперглікемічній).
35. Специфіка роботи медичної сестри в терапевтичних відділеннях різного профілю. Правила охорони праці, професійної безпеки. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Підготовка пацієнтів і взяття біологічного матеріалу до діагностичних процедур (лабораторних, інструментальних):
 - взяття крові, сечі, харкотиння, калу на загальні і спеціальні дослідження;
 - дуодентального зондування;
 - рН-метрія;
 - ендоскопічного обстеження (бронхоскопії, езофагогастродуоденоскопії, колоноскопії, ректороманоскопії);
 - радіоізотопного обстеження (сканування, ренографії);
 - рентгенологічного обстеження;
 - ультразвукової діагностики (УЗД).
2. Здійснення медсестринського обстеження при захворюваннях внутрішніх органів.
3. Вимірювання температури тіла, графічне зображення.
4. Підрахунок частоти дихальних рухів.
5. Роздавання ліків пацієнтам для внутрішнього вживання.
6. Застосування мазі, крему, присипок, примочок.
7. Виконання найпростіших фізіотерапевтичних процедур (застосування гірчичників, зігрівальних компресів).
8. Розведення та набирання в шприц антибіотиків.
9. Виконання всіх видів ін'єкцій (внутрішньошкірної, підшкірної, внутрішньом'язевої, внутрішньовенної).
10. Визначення пульсу, графічне зображення в температурному листку.
11. Вимірювання АТ, графічне зображення в температурному листку.
12. Визначення добового діурезу.
13. Монтаж системи для внутрішньовенного крапельного введення ліків.
14. Профілактика пролежнів.
15. Промивання шлунка.
16. Застосування газовивідної трубки.
17. Виконання постановки клізм (очисної, сифонної, олійної, гіпертонічної, медикаментозної).
18. Здійснення катетеризації сечового міхура м'яким катетером.
19. Розрахунок дози інсуліну, введення.
20. Накладання зігрівального компресу.
21. Правила застосування наркотичних засобів.
22. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду.
23. Вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнта, потреб.
24. Ведення медсестринської документації:
 - температурного листка;
 - листка лікарських призначень;
 - листка медсестринського процесу.
25. Надання допомоги при невідкладних станах:
 - задишці;
 - кашлі;

- нападі бронхіальної астми;
 - кровохарканні;
 - легеневій кровотечі;
 - нападі стенокардії;
 - інфаркті міокарда;
 - гіпертонічному кризі;
 - гострій серцевій недостатності (серцевій астмі, набряку легень);
 - гострій судинній недостатності (непритомності, колапсі, кардіогенному, судинному, геморагічному, анафілактичному шоках);
 - перфорації шлунка;
 - стравохідній, шлунковій, кишковій кровотечах;
 - жовчній коліці;
 - нирковій коліці;
 - геморагічному синдромі;
 - гіперглікемічній комі;
 - гіпоглікемічній комі;
 - гіпер-, гіпотермії.
26. Складання набору інструментарію та асистування лікареві при пункціях:
- плевральної порожнини;
 - черевної порожнини;
 - стернальній.
27. Контроль і допомога пацієнтові в:
- здійсненні заходів особистої гігієни (догляд за шкірою, волоссям, ротовою порожниною, очима, вухами, інтимними ділянками тощо);
 - організації раціонального і дієтичного харчування;
 - забезпеченні належних протиепідемічних, комфортних умов перебування в стаціонарі чи вдома.
28. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки в лікувально-профілактичному закладі. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СЕМЕСТРОВОГО ІСПИТУ

1. Історія розвитку вчення про внутрішні хвороби. Внесок українських вчених у розвиток вітчизняної терапії.
2. Основні принципи охорони здоров'я людини в Україні.
3. Медсестринство в клініці внутрішніх хвороб, його роль.
4. Основні клінічні прояви захворювань органів дихання, методи діагностики.
5. Бронхіт гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
6. Бронхіальна астма. Етіологія. Медсестринський процес при бронхіальній астмі. Астматичний статус, невідкладна допомога.
7. Пневмонія. Визначення. Класифікація. Позалікарняна (позашпитальна) пневмонія. Етіологія. Медсестринський процес при позалікарняній пневмонії.
8. Внутрішньолікарняна (нозокоміальна) пневмонія. Етіологія. Медсестринський процес.
9. Плеврит. Визначення. Класифікація. Медсестринський процес при ексудативному плевриті.
10. Бронхоектатична хвороба. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
11. Абсцес легень. Етіологія. Медсестринський процес при абсцесі легень залежно від періоду хвороби.

12. Туберкульоз легень. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес. Діагностика, ускладнення, принципи лікування, специфічна і неспецифічна профілактика. Постанова Уряду з боротьби та запобігання туберкульозу.
13. Рак легень. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
14. Емфізема, пневмосклероз. Визначення, причини, медсестринський процес, профілактика.
15. Гострі алергійні хвороби. Поняття про алергози та алергійні реакції негайного та сповільненого типу. Клінічні прояви анафілактичного шоку, набряку Квінке, кропивниці, сироваткової хвороби. Невідкладна допомога, профілактика.
16. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань серцево-судинної системи.
17. Ревматична хвороба. Етіологія. Медсестринський процес.
18. Набуті вади серця. Визначення, причини. Медсестринський процес.
19. Артеріальна гіпертензія. Етіологія. Медсестринський процес. Гіпертонічний криз, клінічні прояви, невідкладна допомога.
20. Атеросклероз. Визначення, чинники ризику. Класифікація. Медсестринський процес.
21. Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Стенокардія. Визначення. Етіологія. Форми, класи стенокардії. Медсестринський процес. Надання невідкладної допомоги при нападі стенокардії.
22. Медсестринський процес при гострому інфаркті міокарда. Перша допомога. Медсестринське ведення пацієнта з неускладненим інфарктом міокарда. Можливі ускладнення в ході захворювання. Атипові форми інфаркту міокарда. Догляд та опіка над пацієнтами.
23. Гостра серцева недостатність. Серцева астма, набряк легень: причини, клінічні прояви, невідкладна допомога.
24. Гостра судинна недостатність. Класифікація. Непритомність, колапс, шок. Причини, клінічні прояви, невідкладна допомога.
25. Хронічна недостатність кровообігу. Роль Київської школи терапевтів у розробленні класифікації хронічної серцевої недостатності. Медсестринський процес.
26. Порушення серцевого ритму. Поняття про синусову тахікардію, брадикардію, екстрасистолію, миготливу аритмію. Участь медсестри в діагностико-лікувальному процесі.
27. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань травного каналу.
28. Гострий гастрит. Причини. Медсестринський процес.
29. Хронічний гастрит А, В. Етіологія. Медсестринський процес.
30. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Етіологія. Основні клінічні синдроми. Медсестринський процес при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки. Можливі ускладнення виразкової хвороби, їх клінічні прояви, невідкладна допомога.
31. Рак шлунка. Етіологія, чинники ризику. Класифікація. Медсестринський процес.
32. Ентерит. Етіологія. Медсестринський процес.
33. Коліт. Етіологія. Медсестринський процес.
34. Хронічний панкреатит. Етіологія. Медсестринський процес.
35. Хронічний гепатит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
36. Цироз печінки. Поняття, причини, класифікація. Медсестринський процес.
37. Холецистит. Визначення, причини, класифікація. Медсестринський процес.
38. Жовчнокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринський процес. Клінічні прояви жовчної кольки, невідкладна допомога.
39. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань нирок та сечовивідних шляхів.
40. Гломерулонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.

41. Пієлонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
42. Нирковокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринський процес. Надання невідкладної допомоги під час нападу ниркової коліки.
43. Хронічна хвороба нирок. Етіологія. Медсестринський процес. Види діалізу. Особливості догляду за пацієнтами.
44. Основні клінічні прояви, методи діагностики захворювань органів кровотворення.
45. Анемія. Поняття, класифікація, етіологія. Медсестринський процес при постгеморагічній, залізодефіцитній, гіпо- та апластичній, гемолітичній анемії.
46. Гемобластоз. Поняття, причини, класифікація. Медсестринський процес при гострому лейкозі.
47. Хронічний мієлопроліферативний лейкоз (мієлолейкоз, сублейкемічний мієлоз, еритремія). Стадії, клінічні прояви, картина крові. Медсестринський процес.
48. Хронічний лімфопроліферативний лейкоз (хронічний лімфолейкоз, мієломна хвороба). Медсестринський процес.
49. Злоякісні лімфоми і лімфосаркоми. Медсестринський процес.
50. Геморагічні захворювання. Причини, класифікація.
51. Медсестринський процес при тромбоцитопенічній пурпурі, тромбоцитопатії, гемофілії, геморагічному васкуліті, ДВЗ-синдромі.
52. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань опорно-рухового апарату. Ревматоїдний артрит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес при ревматоїдному артриті.
53. Системний червоний вовчак. Етіологія. Медсестринський процес.
54. Склеродермія. Етіологія. Медсестринський процес.
55. Пневмоконіоз. Причини. Медсестринський процес.
56. Вібраційна хвороба, інтоксикація свинцем та пестицидами. Причини, клінічні прояви. Невідкладна допомога. Профілактика.
57. Дифузне токсичне воло. Етіологія. Медсестринський процес.
58. Гіпотиреоз. Мікседема. Етіологія. Медсестринський процес.
59. Цукровий діабет. Визначення, причини. Класифікація. Медсестринський процес. Можливі ускладнення. Невідкладна допомога при комі (гіпо- та гіперглікемічній).
60. Специфіка роботи медичної сестри в терапевтичних відділеннях різного профілю. Правила охорони праці, професійної безпеки. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

1. Історія розвитку вчення про внутрішні хвороби. Внесок українських вчених у розвиток вітчизняної терапії.
2. Основні принципи охорони здоров'я людини в Україні.
3. Медсестринство в клініці внутрішніх хвороб, його роль.
4. Основні клінічні прояви захворювань органів дихання, методи діагностики.
5. Бронхіт гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
6. Бронхіальна астма. Етіологія. Медсестринський процес при бронхіальній астмі. Астматичний статус, невідкладна допомога.
7. Пневмонія. Визначення. Класифікація. Позалікарняна (позашпитальна) пневмонія. Етіологія. Медсестринський процес при позалікарняній пневмонії.
8. Внутрішньолікарняна (нозокоміальна) пневмонія. Етіологія. Медсестринський процес.
9. Плеврит. Визначення. Класифікація. Медсестринський процес при ексудативному плевриті.
10. Бронхоектатична хвороба. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
11. Абсцес легень. Етіологія. Медсестринський процес при абсцесі легень залежно від

періоду хвороби.

12. Туберкульоз легень. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес. Діагностика, ускладнення, принципи лікування, специфічна і неспецифічна профілактика. Постанова Уряду з боротьби та запобігання туберкульозу.
13. Рак легень. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
14. Емфізема, пневмосклероз. Визначення, причини, медсестринський процес, профілактика.
15. Гострі алергійні хвороби. Поняття про алергози та алергійні реакції негайного та сповільненого типу. Клінічні прояви анафілактичного шоку, набряку Квінке, кропивниці, сироваткової хвороби. Невідкладна допомога, профілактика.
16. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань серцево-судинної системи.
17. Ревматична хвороба. Етіологія. Медсестринський процес.
18. Набуті вади серця. Визначення, причини. Медсестринський процес.
19. Артеріальна гіпертензія. Етіологія. Медсестринський процес. Гіпертонічний криз, клінічні прояви, невідкладна допомога.
20. Атеросклероз. Визначення, чинники ризику. Класифікація. Медсестринський процес.
21. Ішемічна хвороба серця. Класифікація. Стенокардія. Визначення. Етіологія. Форми, класи стенокардії. Медсестринський процес. Надання невідкладної допомоги при нападі стенокардії.
22. Медсестринський процес при гострому інфаркті міокарда. Перша допомога. Медсестринське ведення пацієнта з неускладненим інфарктом міокарда. Можливі ускладнення в ході захворювання. Атипові форми інфаркту міокарда. Догляд та опіка над пацієнтами.
23. Гостра серцева недостатність. Серцева астма, набряк легень: причини, клінічні прояви, невідкладна допомога.
24. Гостра судинна недостатність. Класифікація. Непритомність, колапс, шок. Причини, клінічні прояви, невідкладна допомога.
25. Хронічна недостатність кровообігу. Роль Київської школи терапевтів у розробленні класифікації хронічної серцевої недостатності. Медсестринський процес.
26. Порушення серцевого ритму. Поняття про синусову тахікардію, брадикардію, екстрасистолію, миготливу аритмію. Участь медсестри в діагностико-лікувальному процесі.
27. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань травного каналу.
28. Гострий гастрит. Причини. Медсестринський процес.
29. Хронічний гастрит А, В. Етіологія. Медсестринський процес.
30. Виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки. Етіологія. Основні клінічні синдроми. Медсестринський процес при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки. Можливі ускладнення виразкової хвороби, їх клінічні прояви, невідкладна допомога.
31. Рак шлунка. Етіологія, чинники ризику. Класифікація. Медсестринський процес.
32. Ентерит. Етіологія. Медсестринський процес.
33. Коліт. Етіологія. Медсестринський процес.
34. Хронічний панкреатит. Етіологія. Медсестринський процес.
35. Хронічний гепатит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес.
36. Цироз печінки. Поняття, причини, класифікація. Медсестринський процес.
37. Холецистит. Визначення, причини, класифікація. Медсестринський процес.
38. Жовчнокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринський процес. Клінічні прояви жовчної коліки, невідкладна допомога.
39. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань нирок та сечовивідних шляхів.
40. Гломерулонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.

41. Пієлонефрит гострий та хронічний. Етіологія. Медсестринський процес.
42. Нирковокам'яна хвороба. Етіологія. Медсестринський процес. Надання невідкладної допомоги під час нападу ниркової коліки.
43. Хронічна хвороба нирок. Етіологія. Медсестринський процес. Види діалізу. Особливості догляду за пацієнтами.
44. Основні клінічні прояви, методи діагностики захворювань органів кровотворення.
45. Анемія. Поняття, класифікація, етіологія. Медсестринський процес при постгеморагічній, залізодефіцитній, гіпо- та апластичній, гемолітичній анемії.
46. Гемобластоз. Поняття, причини, класифікація. Медсестринський процес при гострому лейкозі.
47. Хронічний мієлопроліферативний лейкоз (мієлолейкоз, сублейкемічний мієлоз, еритремія). Стадії, клінічні прояви, картина крові. Медсестринський процес.
48. Хронічний лімфопроліферативний лейкоз (хронічний лімфолейкоз, мієломна хвороба). Медсестринський процес.
49. Злоякісні лімфоми і лімфосаркоми. Медсестринський процес.
50. Геморагічні захворювання. Причини, класифікація.
51. Медсестринський процес при тромбоцитопенічній пурпурі, тромбоцитопатії, гемофілії, геморагічному васкуліті, ДВЗ-синдромі.
52. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань опорно-рухового апарату. Ревматоїдний артрит. Етіологія. Класифікація. Медсестринський процес при ревматоїдному артриті.
53. Системний червоний вовчак. Етіологія. Медсестринський процес.
54. Склеродермія. Етіологія. Медсестринський процес.
55. Пневмоконіоз. Причини. Медсестринський процес.
56. Вібраційна хвороба, інтоксикація свинцем та пестицидами. Причини, клінічні прояви. Невідкладна допомога. Профілактика.
57. Дифузне токсичне воло. Етіологія. Медсестринський процес.
58. Гіпотиреоз. Мікседема. Етіологія. Медсестринський процес.
59. Цукровий діабет. Визначення, причини. Класифікація. Медсестринський процес. Можливі ускладнення. Невідкладна допомога при комах (гіпо- та гіперглікемічній).
60. Специфіка роботи медичної сестри в терапевтичних відділеннях різного профілю. Правила охорони праці, професійної безпеки. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Дисципліни	Знати	Вміти
Забезпечуючи дисципліни «Анатомія людини»	☐ анатомічну будову внутрішніх органів ШКТ	
«Фізіологія»	☐ функціонування внутрішніх органів ШКТ	
«Основи сестринської справи»	☐ суть сестринського процесу та його етапи; ☐ загальний догляд за хворим; ☐ методику виконання стандартів медсестринських процедур і маніпуляцій; ☐ правила ведення медичної документації;	☐ опитати хворого, деталізувати скарги хворого; ☐ проаналізувати дані анамнезу хвороби та життя хворого; ☒ вимірювати АТ, визначати пульс, ЧДР, температуру ☒ надавати допомогу пацієнту при нудоті, блюванні; ☒ промивання шлунка зондовим методом; ☒ підготувати пацієнта до внутрішньошлункової рН-метрії; ☒ проводити фракційне зондування шлунка; ☒ виконувати в/м, в/в ін'єкції; в/в інфузії ☒ вести медичну документацію;
«Медична психологія»	☒ вербальні та невербальні засоби спілкування	☒ спілкуватись з пацієнтом та його родичами з метою отримання інформації про хворобу;
«Етика та деонтологія»	☒ етику та деонтологію спілкування з хворим	☒ проводити бесіди з хворим та його родичами

«Основи латинської мови з медичною термінологією»	☐ латинську медичну термінологію;	✓ володіти медичною термінологією;
<i>Забезпечувані дисципліни</i> «Медсестринство в хірургії» «Медсестринство в педіатрії» «Медсестринство в акушерстві» «Медсестринство в сімейній медицині»	✓ значення медсестринського процесу для діагностичного та лікувального процесу; ✓ джерела отримання інформації про пацієнта; ✓ суб'єктивні методи обстеження пацієнта медсестрою; ☐ послідовність розпитування пацієнта медичною сестрою; ✓ правила ведення сестринської історії хвороби; ✓ загальні правила та послідовність огляду пацієнта.	☐ опитати хворого та його родичів з метою отримання інформації про хворобу; ☐ деталізувати скарги хворого; ☐ проаналізувати дані анамнезу хвороби та життя хворого; ☐ задокументувати отримані дані.

ЛІТЕРАТУРА.

Навчальна.

Основна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині. – 6-те вид. / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк. – К.: Медицина, 2023. – 495 с.

Додаткова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляцій на техніка / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова. О.І. Коцар. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 600 с.
2. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / О.С. Стасишин, Р.В. Задорожний, В.О. Сінюгіна та ін.; за ред. О.С. Стасишин. 2-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 136 с.
3. Охорона праці в Україні: Нормативні документи / Упоряд. О. М. Роїна, О. А. Кривенко. - 2-ге вид., випр. і доповн. – К.: КНТ, 2016. – 418 с.
4. Охорона праці в галузі: навч. посіб. / В.М. Ярошевська, В. Й. Чабан. – К.: ВД «Професіонал», 2014. – 286 с.
5. Основні принципи організації терапевтичної допомоги при захворюваннях внутрішніх органів: навч. посіб. / Н.С. Михайловська. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – 213 с.
6. Охорона праці / І.П. Пістун., Л.А. Катренко, Ю.В. Кіт. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 540 с.